

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001714

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Меренич Олександр Святославович

2. Oleksandr S. Merenyuch

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 27-06-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Департамент внутрішньої безпеки Національної поліції України

Код за ЄДРПОУ: 40116086

Місцезнаходження: вул. Академіка Богомольця, 10, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9134

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.07

Тема дисертації:

1. Конституційно-правові засади забезпечення національної безпеки: праксеологічне дослідження
2. Constitutional and legal principles of ensuring national security: praxeological study

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні проведено глибокий теоретичний аналіз, здійснено узагальнення сучасних наукових підходів та запропоновано авторське науково обґрунтоване бачення конституційно-правових засад забезпечення національної безпеки. Встановлено, безпека як наукова і філософська категорія має інтегральний характер та поєднує онтологічний вимір (об'єктивний стан світу, наявність чи відсутність загроз) та гносеологічно-аксіологічний вимір (усвідомлення, оцінка загроз і цінностей, переживання захищеності). Наголошено, сучасний науковий консенсус полягає в тому, що поняття безпеки є: 1) відносним, позаяк ступінь безпеки може бути вищим чи нижчим, а абсолютна безпека недосяжна; 2) динамічним, оскільки вимагає постійних зусиль підтримання; 3) багатовимірним, бо охоплює різні сфери життя та рівні організації суспільства). Різні дефініції роблять акцент або на результаті, або на процесі, або на суб'єктивному аспекті – тому їх варто розглядати як взаємодоповнюючі, а не взаємовиключні. Наголошено, вдосконалення

системи професійної підготовки військовослужбовців і працівників силових структур є визначальним фактором підвищення ефективності оборонного сектору та зміцнення національної безпеки України в умовах сучасних викликів, зокрема російсько-української війни, кіберзагроз, терористичної активності та інтеграції в міжнародні безпекові структури. З цією метою необхідно зосередитись на таких стратегічних напрямках: 1) впровадження сучасних освітніх стандартів, які відповідають міжнародним вимогам, передусім стандартам НАТО та ЄС; 2) формування суб'єктної компетентності військовослужбовців, що включає розвиток лідерських якостей, стратегічного мислення, здатності до відповідального прийняття рішень, морально-етичних принципів та високої мотивації; 3) посилення практичної спрямованості навчання шляхом регулярних тренувань, навчань і симуляцій, які максимально наближені до реальних бойових умов; 4) впровадження сучасних технологій у процес навчання, зокрема цифрових інструментів, моделювання бойових дій, віртуальної реальності тощо; 5) підвищення рівня міжвідомчої взаємодії через формування навичок координації та спільних дій різних силових структур у кризових ситуаціях; 6) забезпечення системи безперервного навчання та перепідготовки, що передбачає регулярне підвищення кваліфікації за актуальними військовими технологіями та стратегіями управління; 7) посилення психологічної підготовки персоналу з акцентом на формуванні психологічної стійкості до стресових умов, підтримці психоемоційного здоров'я та реабілітації після участі у бойових діях; 8) розвиток цивільно-військового співробітництва через формування навичок взаємодії з населенням, організацію гуманітарної допомоги, евакуації та відновлення об'єктів інфраструктури в умовах кризових ситуацій. Визначено, забезпечення національної безпеки здійснюється через комплексний механізм, який охоплює нормативну та інституційну складові. Нормативна складова визначає правові рамки, в межах яких функціонують державні органи, здійснюється стратегічне планування та ухвалюються рішення у сфері безпеки. Інституційна складова передбачає діяльність органів державної влади, правоохоронних структур, військових формувань та громадських інституцій, що залучені до процесу забезпечення безпеки. Встановлено, для підвищення ефективності силових структур необхідно: 1) удосконалити матеріально-технічне забезпечення, у тому числі сучасне озброєння та технології; 2) забезпечити модернізацію законодавчої бази відповідно до стандартів НАТО та ЄС; 3) розвивати міжнародне співробітництво у сфері національної безпеки; 4) вдосконалити систему професійної підготовки військовослужбовців та працівників силових структур. Встановлено, концептуальне значення національної стійкості полягає у тому, що вона забезпечує: 1) стабільність суспільного розвитку через збереження функціональності політичних, економічних та соціальних інститутів навіть в умовах зовнішнього або внутрішнього тиску; 2) адаптивність систем державного управління до сучасних викликів (гібридні загрози, інформаційні війни, економічні кризи та технологічні зміни); 3) формування довгострокових стратегій національної безпеки, що базуються на превентивних механізмах захисту, а не лише реактивних заходах у відповідь на кризові ситуації.

2. The dissertation study conducted a deep theoretical analysis, generalized modern scientific approaches, and proposed an author's scientifically substantiated vision of the constitutional and legal principles of ensuring national security. It was established that security as a scientific and philosophical category has an integral nature and combines the ontological dimension (objective state of the world, presence or absence of threats) and the epistemological-axiological dimension (awareness, assessment of threats and values, experience of security). It was emphasized that the modern scientific consensus is that the concept of security is: 1) relative, since the degree of security can be higher or lower, and absolute security is unattainable; 2) dynamic, since it requires constant efforts to maintain; 3) multidimensional, because it covers different spheres of life and levels of organization of society). Different definitions emphasize either the result, or the process, or the subjective aspect - therefore they should be considered as complementary, not mutually exclusive. It was emphasized that improving the system of professional training of military personnel and law enforcement officers is a determining factor in increasing the efficiency of the defense sector and strengthening the national security of Ukraine in the face of modern challenges, in particular the Russian-Ukrainian war, cyber threats, terrorist activity and integration into international security structures. To this end, it is necessary to focus on the following strategic areas: 1) the introduction of modern educational standards that meet international requirements, primarily NATO and EU

standards; 2) the formation of subjective competence of military personnel, which includes the development of leadership qualities, strategic thinking, the ability to make responsible decisions, moral and ethical principles and high motivation; 3) strengthening the practical focus of training through regular training, exercises and simulations that are as close as possible to real combat conditions; 4) the introduction of modern technologies into the training process, in particular digital tools, combat simulation, virtual reality, etc.; 5) increasing the level of interagency interaction through the formation of coordination skills and joint actions of various power structures in crisis situations; 6) ensuring a system of continuous training and retraining, which provides for regular advanced training in current military technologies and management strategies; 7) strengthening the psychological training of personnel with an emphasis on the formation of psychological resilience to stressful conditions, maintaining psycho-emotional health and rehabilitation after participation in combat operations; 8) developing civil-military cooperation through the formation of skills for interacting with the population, organizing humanitarian aid, evacuation and restoration of infrastructure facilities in crisis situations. It is determined that ensuring national security is carried out through a complex mechanism that includes the regulatory and institutional components. The regulatory component determines the legal framework within which state bodies operate, strategic planning is carried out and decisions are made in the security sector. The institutional component involves the activities of state authorities, law enforcement agencies, military formations and public institutions involved in the process of ensuring security. It has been established that in order to increase the effectiveness of law enforcement agencies, it is necessary to: 1) improve material and technical support, including modern weapons and technologies; 2) ensure the modernization of the legislative framework in accordance with NATO and EU standards; 3) develop international cooperation in the field of national security; 4) improve the system of professional training of military personnel and law enforcement officers. It has been established that the conceptual meaning of national resilience is that it ensures: 1) the stability of social development through the preservation of the functionality of political, economic and social institutions even under external or internal pressure; 2) the adaptability of public administration systems to modern challenges (hybrid threats, information wars, economic crises and technological changes); 3) the formation of long-term national security strategies based on preventive protection mechanisms, and not only reactive measures in response to crisis situations.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0119U102624

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Меренич О.С. Вектори забезпечення національної безпеки в умовах гібридної війни. Наука і техніка сьогодні. 2024. № 12 (40). С. 126-132.
- 2. Меренич О.С. Функціональне призначення Збройних Сил України як складової інституційного механізму забезпечення національної безпеки. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 10. С. 573-575.
- 3. Меренич О.С. Структурні елементи нормативно-правового механізму забезпечення національної безпеки України: роль оборонно-стратегічних документів. Право і суспільство. 2024. № 5. С. 417-422.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0119U102624

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ступник Ярослав Валерійович
2. Yaroslav V. Stupnyk

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8024-9735

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Григоренко Євген Іванович
2. Yevhen I. Grygorenko

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5305-1712

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жаровська Ірина Мирославівна
2. Iryna M. Zharovska

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3821-8120**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Львівська політехніка"**Код за ЄДРПОУ:** 02071010**Місцезнаходження:** вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Берч Вероніка Вікторівна
2. Veronika V. Berch

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.10**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3837-4724**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"**Код за ЄДРПОУ:** 02070832**Місцезнаходження:** вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Белова Мирослава Володимирівна
2. Myroslava V. Bielova

Кваліфікація: д.ю.н., доцент, 12.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2077-2342**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бисага Юрій Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бисага Юрій Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сабов Вікторія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна